

Iar-bhunscoileanna

eti

An Chigireacht Oideachais agus Oiliúna
Feabhsúchán a Chur Chun Cinn

An curaclam coisctheach

Leagan soléite

Cé muid agus cad é a dhéanann muid?

Is eagraíocht í an Chigireacht Oideachais agus Oiliúna (COO)¹ a dhéanann cigireacht ar cháilíocht an oideachais i scoileanna agus in ionaid oideachais taobh amuigh den scoil (EOTAS):

- oibríonn muid le rudaí a dhéanamh níos fearr duit;
- ba mhaith linn éisteacht le do bharúlacha le feabhsuithe a dhéanamh a chuideoidh leat;
- oibríonn muid le daoine eile sa rialtas le cuidiú leis na heispéiris oideachais s'agat a fheabhsú; agus
- sa scoilbhliain 2021/2022, rinne muid meastóireacht ar an churaclam choisctheach i scoileanna agus in ionaid EOTAS.

Cén rud é an curaclam coisctheach?

Úsáideann muid an téarma curaclam coisctheach le cur síos a dhéanamh ar:

- na rudaí a dhéanann na scoileanna/ionaid EOTAS le tú a choinneáil slán;
- na rudaí a mbíonn tú ag foghlaim fúthu le cuidiú le d'fhorbairt phearsanta is mhothúchánach: sláinte, folláine, sábháilteacht agus caidrimh san áireamh; agus
- an t-eolas agus an fhaisnéis a thugann do scoil nó ionad duit le cuidiú leat bheith slán agus le caidrimh, tuairimí agus meonta sláintiúla a fhorbairt agus tú ag fás aníos.

¹ An Chigireacht Oideachais agus Oiliúna (COO) – The Education and Training Inspectorate (ETI)

Na rudaí a rinne muid

Chuir muid ceistneoir chuig achan scoil agus chuig achan ionad EOTAS le fáil amach cad é a shíl bhur gcuid múinteoirí faoin churaclam choisctheach.

Tá bhur gcuid dearchtaí féin iontach tábhachtach dúinn agus mar sin, chuir muid ceistneoir do dhaltaí amach chuig na scoileanna/na hionaid siúd a d'fhreagair ceistneoir na múinteoirí.

Thug muid cuairt ar **shampla** de scoileanna agus ionaid le labhairt libh, le cuid de bhur múinteoirí, agus leis an fhoireann sinsir.

Bhuail muid le roinnt tuismitheoirí le fáil amach cad a shíleann siad faoin churaclam choisctheach.

Cad é an t-aiseolas a fuair muid?

14,665

sin líon na ndaltaí i mblianta 7, 10, 12 agus 14 a d'fhreagair ár gceistneoir

7082

Daltaí ó R7

7583

Daltaí ó iar-bhunscoileanna

Cén t-aiseolas eile a fuair muid?

D'fhreagair **509** scoil agus ionad EOTAS ár gceistneoir

Tugadh **50** cuairt ar scoileanna agus ionaid EOTAS le labhairt faoi chuid den aiseolas ó na ceistneoirí

Bhuail **31** gobharnóir le cigirí

Bhuail **7** ngrúpa tuismitheoirí le cigirí

**GO RAIBH
MAITH
AGAIBH!**

Seo atá na daltaí iar-bhunscoile ag iarraidh

D'inis daltaí iar-bhunscoile dúinn gur mhaith libh foghlaim níos mó faoi:

daoine homafóbacha agus
an dóigh le déileáil leo

an dóigh le déileáil
le teacht amach

gnéas, toiliú agus
foréigean gnéasach

toircheas ógánach

an dóigh le cineál ar bith
mí-úsáide a aithint

cearrbhachas

meabhairshláinte,
féinchochar agus féinmhárú

éigniú a bhfuil drugaí, alcól, brú
i gceist leis agus an dóigh lena
thuairisciú

caidrimh shláintiúla, bratacha
dearga, teorainneacha agus
comharthaí mí-úsáide

do chorp ag athrú

eolas faoi bhreithrialú,
ionfhabhtuithe gnéas-tarchurtha,
sláinte ghnéis agus ginmhilleadh

cearta na mban agus meas

Moltaí ó dhaltaí iar-bhunscoile

Moltaí ó dhaltaí iar-bhunscoile ar an dóigh leis an churaclam choisctheach a fheabhsú

ábhar níos normalaithe a dhéanamh de

é a theagasc níos minice... agus é a threisiú sna hábhair scoile eile fosta

níos mó ionchuir ó dhaltaí... níos minice

déan cinnte go dteagasctar achan rud d'achan pháiste [ar nós] sláinte ghnéis, toiliú...

ba chóir go mbeadh níos mó i gceist leis ná cur i láthair fada faoi chaidrimh, ba chóir plé a bheith ann

teagasctha ag duine gan mórán claontachta agus le feasacht taobh amuigh de churaclam na scoile

ná cuir iallach orainn an rud céanna a dhéanamh bliain i ndiaidh bliana

ná scar buachaillí agus cailíní óna chéile ina ngrúpaí

tuilleadh cásanna ón fhíorshaol

Moltaí ar leanúint

Moltaí ó dhaltáí iar-bhunscoile ar an dóigh leis an churaclam choisctheach a fheabhsú

ná bí á theagasc trí shúile na heaglaise

úsáid cásanna samplacha atá níos ábhartha don aoisghrúpa s'againn

cainteanna níos ionchuimsithí

ná bíodh an t-ábhar oideachais chomh heitreanormatach sin

thiocfadh níos lú béime a bheith ar an chreideamh... caint atá níos oscailte

múineadh an dóigh le gnéaschiapadh/éigniú a thuairisciú ó dhearcadh heitrichnéasach agus homaighnéasach

Seo a d'inis sibhse dúinn

mothaíonn chóir a bheith achan duine agaibh go bhfuil sibh slán agus go dtugtar aire daoibh ar scoil, agus tá a fhios agaibh cé ar cheart daoibh labhairt leis má bhíonn sibh míshásta nó buartha;

tá níos mó tacaíochta de dhíth oraibh le bhur sláinte agus folláine mhothúchánach chomh maith le sábháilteacht ar líne agus ríomhshábháilteacht;

tá sibh ag iarraidh go gcluinfear bhur gcuid dearcthaí maidir leis an churaclam choisctheach;

ní maith libh é nuair a úsáideann múinteoirí acmhainní atá as dáta nó a úsáideadh/chonacthas roimhe; agus

tá sibh ag iarraidh go dtabharfaidh an curaclam coisctheach aghaidh ar shaincheisteanna atá bainteach le hábhar i bhur saol faoi láthair.

Seo a d'inis bhur scoileanna/bhur n-ionaid dúinn

is í an phríomhthosaíocht atá acu ná sibh a choinneáil slán;

tá siad dírithe ar an teagasc faoi shláinte is folláine mhothúchánach agus faoi shábháilteacht ar líne mar is iad seo na saincheistanna is tábhachtaí daoibh;

is iadsan féin a roghnaíonn ábhar an churaclaim choiscthigh, rud a chiallaíonn go bhfoghlaímíonn cuid agaibh faoi shaincheistanna ar leith nach bhfoghlaímíonn cuid eile agaibh fúthu;

caithfidh siad níos mó a dhéanamh le bhur dtuairimí agus tuairimí bhur gcuid tuismitheoirí/cúramóirí ar an churaclam choisctheach a fháil ionas go mbeidh sibh ag foghlaim faoi cheistanna reatha; agus

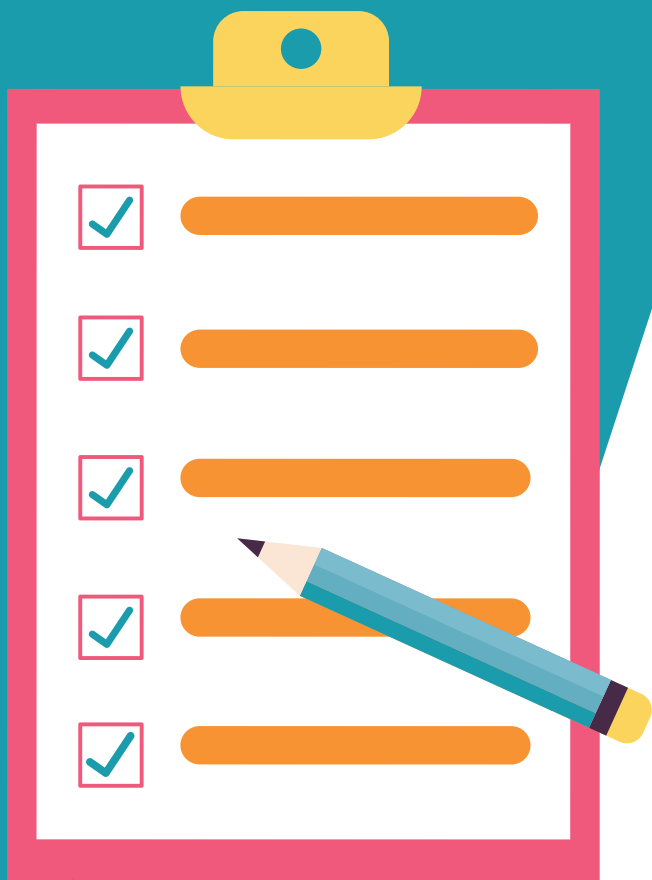
ní fhaigheann siad go leor tacaíocht phroifisiúnta, acmhainní ná oiliúna le cuidiú leo teagasc daoibh faoi na saincheistanna níos íogaire, mar shampla, mí-úsáid agus dúshaothrú gnéasach leanaí.

Seo a d'inis bhur gcuid tuismitheoirí agus gobharnóirí dúinn

- tá siad ar an eolas faoin dóigh a gcoinníonn na scoileanna/ionaid slán sibh;
- is mór acu an curaclam choisctheach le cuidiú libh cinntí eolasacha freagracha a dhéanamh ar feadh bhur saoil;
- oibríonn múinteoirí agus cúntóirí ranga go crua le haire a thabhairt do bhur bhfolláine;
- ba mhaith leo níos mó a fháil amach faoin churaclam choisctheach, mar shampla, cad é a theagasctar duit agus cá huair; agus
- tá bhur dtuismitheoirí ag iarraidh níos mó eolais ar an churaclam choisctheach sa dóigh is go dtig leo labhairt libh faoi agus cuidiú le bhur dtuiscint sa bhaile.

Cad é mar a bheidh a fhios againn go bhfuil rudaí níos fearr?

Oibreoidh an COO leis an Roinn Oideachais agus le heagraíochtaí eile le fáil amach faoin dóigh a bhfuil siad ag tacú le scoileanna/ionaid chun an curaclam coisctheach a dhéanamh níos ábhartha agus níos úsáidí daoibh.

Cuirfidh an COO ceist ar an fhoireann i scoileanna/ionaid faoin dóigh a bhfuil siad ag éisteacht agus ag freagairt do bhur dtuairimí faoi na rudaí atá sibh ag iarraidh a fhoghlaim.

Amharcfaidh an COO ar an mheastóireacht seo arís i gceann cúpla bliain le fáil amach cén dul chun cinn atá déanta.

Gluais

Ionaid EOTAS: Seasann EOTAS do Oideachas Taobh Amuigh den Scoil (Education Other Than at School). Is féidir le daltaí áirithe freastal ar ionad EOTAS ar feadh tréimhse ghearr ama ionas gur féidir leis an ionad tacú le scoileanna agus le daltaí díriú ar an fholláine.

Mí-úsáid: Tá foirmeacha éagsúla de mhí-úsáid ann. Thig le mí-úsáid mhothúchánach, ghnéasach nó fhisiceach a bheith i gceist, nó faillí. Ní bhíonn an locht choíche ar an leanbh/duine óg nuair a tharlaíonn mí-úsáid.

Dúshaothrú Gnéasach Leanaí: Is cineál de mhí-úsáid ghnéasach leanaí é seo nuair a bhaineann duine/daoine leas as páiste/duine óg agus cuireann iallach orthu gníomhaíocht ghnéasach a dhéanamh mar mhalairt ar rud éigin, mar shampla, airgead. Is féidir le páiste/duine óg ar bith a bheith ina íospartach agus ní orthusan a bhíonn an locht choíche.

Ionfhabhtuithe gnéas-tarchurtha: Den chuid is mó, aistrítear ionfhabhtuithe gnéas-tarchurtha ó dhuine go duine trí theagmháil ghnéasach gan chosaint.

Normalaithe: Próiseas is ea normalú a chuidíonn le cultúr a chruthú glacadh le hiompar agus smaointe áirithe, agus a fhágann go mbíonn cuma normálta orthu.

Heitreanormatach: glacadh leis go bhfuil an chuid is mó nó gach duine díreach, agus go gcomhfhreagraíonn a bhféiniúlacht inscne don ghnéas a cláraíodh dóibh nuair a rugadh iad.

Má tá inní ort faoi cheann ar bith de na saincheisteanna a pléadh, labhair le duine fásta i do scoil/ionad le do thoil.

COO: Feabhsúchán a Chur Chun Cinn ar Mhaithe le Gach Foghlaimoir

Seirbhísí cigireachta a chur ar fáil do:
An Roinn Oideachais
An Roinn Geilleagair
agus Ranna eile coimisiúnaithe

An Chigireacht Oideachais agus Oiliúna
Feabhsúchán a Chur Chun Cinn